

EVROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument zasedanja

12.1.2015

B8-0040/2015

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o svobodi izražanja v Turčiji: nedavne aretacije novinarjev in vodstvenih delavcev v medijskih hišah ter načrten pritisk na medije (2014/3011(RSP))

Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Marco Affronte, Daniela Aiuto, Dario Tamburrano, Kristina Winberg, Peter Lundgren, Rolandas Paksas
v imenu skupine EFDD

RE\1045760SL.doc

PE547.463v01-00

SL

Združena v raznolikosti

SL

B8-0040/2015

Resolucija Evropskega parlamenta o svobodi izražanja v Turčiji: nedavne aretacije novinarjev in vodstvenih delavcev v medijskih hišah ter načrten pritisk na medije (2014/3011(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju poročila o napredku Turčije za leto 2014,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. oktobra 2013 o strategiji širitve in glavnih izzivih v letih 2013–2014 (COM(2013)0700),
 - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij, zlasti tistih z dne 13. junija 2013 o razmerah v Turčiji¹ in z dne 12. marca 2014² o napredku Turčije za leto 2013,
 - ob upoštevanju pogajalskega okvira za Turčijo z dne 3. oktobra 2005,
 - ob upoštevanju Sklepa Sveta 2008/157/ES z dne 18. februarja 2008 o načelih, prednostnih nalogah in pogojih iz partnerstva za pristop z Republiko Turčijo („partnerstvo za pristop“) ter prejšnjih sklepov Sveta o partnerstvu za pristop iz let 2001, 2003 in 2006,
 - ob upoštevanju instrumenta za predpristopno pomoč (IPA),
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 16. decembra 2014 o širitvi in stabilizacijsko-pridružitvenem procesu,
 - ob upoštevanju skupne izjave visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednice Komisije Federice Mogherini in komisarja za evropsko sosedsko politiko in širitvena pogajanja Johannes Hahna z dne 14. decembra 2014 o policijskih racijah in aretacijah predstavnikov medijev v Turčiji,
 - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
 - ob upoštevanju izjave komisarja za človekove pravice Sveta Evrope z dne 15. decembra 2014,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker je odziv vlade po obtožbah o korupciji decembra 2013 povzročil resno zaskrbljenost zaradi neodvisnosti sodstva in delitve oblasti;
- B. ker je bilo v nedeljo, 14. decembra 2014, v racijah po vsej Turčiji pridržanih 32 novinarjev, med njimi tudi vidnejših, medijskih vodstvenih delavcev in scenaristov, zaradi obtožb, da so ustanovili, vodili in bili člani oborožene teroristične organizacije;

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0277.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0235.

- C. ker so med tarčami teh ukrepov turških organov pregona medijske hiše, ki so odkrito kritične do sedanje turške vlade;
- D. ker je v Turčiji svoboda medijev dolgoleten problem, ki je že povzročil valove aretacij novinarjev leta 2011 in prepoved družbenega omrežja Twitter ter aretacije uporabnikov družbenih medijev;
- E. ker državni uradniki še naprej dajejo izjave, ki ustrahovalno vplivajo na medije;
- F. ker turški protestniki vedno bolj izražajo zaskrbljenost, ker zaznavajo premajhno zastopanost manjšin, avtoritarno upravljanje in pomanjkanje pravne države in dobrega upravljanja ter pravičnega sojenja in dolžnega pravnega postopanja v Turčiji;
- G. ker je bila s spremembami zakona o internetu omejena svoboda izražanja v spletu; ker so poskusi prepovedi družabnih medijev, ki jih je ustavno sodišče kasneje preklicalo, ter pritiski na tisk privedli do razširjene samocenzure, kar odraža restriktiven odnos do svobode izražanja;
- H. ker so svoboda medijev, dolžno pravno postopanje in neodvisnost sodstva ključne prvine vsake zdrave demokracije in so zapisane v turški ustavi, zlasti v 26. členu, ki zagotavlja svobodo izražanja, ter v 27. in 28. členu, ki zagotavljata svobodo izražanja in neovirano širjenje idej;
- I. ker je Turčija kot država kandidatka za pristop k EU prevzela obveznost, da bo spoštovala in spodbujala demokracijo ter krepila demokratične in človekove pravice in svoboščine; ker je treba te obveznosti obravnavati kot priložnost za nadaljnjo modernizacijo države;
- J. ker je Turčija leta 2013 prejela dodeljena sredstva v višini 902,9 milijonov EUR preko instrumenta predpristopne pomoči v podporo političnim in gospodarskim reformam pri pripravi podlage za pravice in obveznosti, ki jih prinaša članstvo v Evropski uniji;
- K. ker sta svoboda izražanja in svoboda tiska temeljni načeli Evropske unije,
- L. ker je z uvedbo dodatnih omejitev svobode izražanja v spletu kršila poglavje 10 pridružitvenega sporazuma med EU in Turčijo;
 - 1. izraža globoko zaskrbljenost zaradi aretacij novinarjev in medijskih delavcev; meni, da ti ukrepi predstavljajo nesprejemljivo nazadovanje za svobodo medijev v državi; je zaskrbljen zaradi velikega števila zaprtih novinarjev in številnih sojenj novinarjem in aktivistom v družbenih medijih;
 - 2. obžaluje, da so turške oblasti sprejele ukrepe, ki so nesorazmerni in nepotrebni v sodobni in pluralni družbi; meni, da takšni ukrepi ogrožajo same demokratične temelje Turčije in je verjetno, da bodo polarizirali turško družbo in dodatno povečali nezaupanje javnosti v zmožnosti države, da varuje človekove pravice;
 - 3. poziva, naj takoj izpustijo vse novinarje, aktiviste v družbenih medijih in medijske delavce, ki so trenutno priprti; zahteva, naj se uporablja načelo domnevne nedolžnosti;

poziva k neodvisnim in preglednim preiskavam in vztraja, da morajo imeti vse priprte osebe neomejen dostop do odvetnikov po lastni izbiri;

4. je zaskrbljen zaradi resnega poslabšanja na področju svobode tiska po vsej državi in sistematične cenzure v turških medijih, tudi v spletu; zahteva od turške vlade, naj podpre načelo svobode tiska; poudarja, da so prava svoboda izražanja in neodvisnost tiska ter svoboden in necenzuriran splet ključne prvine zares demokratične, svobodne in pluralistične družbe;
5. poziva turške oblasti, naj zagotovijo in spoštujejo človekove pravice in temeljne svoboščine, zlasti svobodo izražanja in svobodo tiska ter participativno politično kulturo, ki vključuje zastopanost opozicije, manjšin, civilne družbe in žensk v procesu odločanja, s tem pa ustvarijo zares demokratično politično kulturo, ki v celoti spoštuje različne poglede in mnenja;
6. s tem v zvezi poudarja bistveno vlogo, ki jo ima sodstvo pri varovanju in krepitvi svobode tiska in medijev; opominja, da bi morale imeti načelo delitve oblasti ključno vlogo v moderni demokratični državi; izraža globoko zaskrbljenost zaradi vmešavanja vlade v delo sodne veje oblasti; poziva turške oblasti, naj jamčijo resnično ravnotežje med izvršilnimi, zakonodajnimi in sodnimi nalogami;
7. spodbuja EU, naj sprejme konkretne ukrepe v odziv na zatrje medijev, prekomerno silo, ki jo je turška policija uporabila nad protestniki, razširjeno premeščanje in odpuščanje policistov, sodnikov in tožilcev potem, ko so bili korupcije obtoženi vidni člani vlade; poziva EU, naj prekine pristopna pogajanja s Turčijo dokler v državi ne bodo spoštovane demokratične institucije, pravna država in spoštovanje temeljnih svoboščin;
8. poziva turško vlado, naj si sodelovanju z vsemi političnimi akterji prizadeva za okrepitev medijske svobode in politične pluralnosti v državnih institucijah ter deluje v skladu s pravno državo in človekovimi pravicami; ponavlja svoj poziv k sprejetju novega zakona o medijih, ki bi zagotavljal svobodo izražanja in pluralnost medijev;
9. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, generalnemu sekretarju Sveta Evrope, predsedniku Evropskega sodišča za človekove pravice, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu Republike Turčije.